

תרגול – דיני שטרות

1. גד משך צ'ק לפקודת שמעון בגין עסקה שהתבצעה ביניהם. שמעון הסב את הצ'ק לראובן בנסיבות ההופכות את ראובן לאוחז כשורה. ראובן הסב את הצ'ק במתנה לבנו יוסף לרגל חתונתו. יוסף הפקיד את הצ'ק בבנק הנמשך והצ'ק חולל. התגלה כי שמעון לא קיים את חלקו בעסקה מול גד.
מה הדין?

- א. יוסף הוא אוחז כשורה ויכול לתבוע את גד ושמעון ולהתגבר על טענת כישלון תמורה.
- ב. יוסף אינו אוחז כשורה. הוא יכול לתבוע את גד ושמעון ולהתגבר על טענת כישלון תמורה.
- ג. יוסף הוא אוחז כשורה ויכול לתבוע את גד ושמעון אך ייסוג מפי טענת כישלון תמורה.
- ד. יוסף אינו אוחז כשורה. הוא יכול לתבוע את גד ושמעון אך ייסוג מפי טענת כישלון תמורה.

2. יונתן משך שיק לפקודת דניאל בתמורה לשירות שדניאל סיפק לו. יונתן שרטט על פני השיק שני קווים אלכסוניים מקבילים וכתב ביניהם את המילה "לא סחיר". דניאל סחר את השיק ליהודה בתמורה למקרה שרכש ממנו. כעבור שבוע התגלה כי השירות שסיפק דניאל ליונתן חסר כל ערך. יונתן הורה לבנק שלו לבטל את הוראת הפירעון בגין השיק.
מה הדין?

- א. יהודה אוחז כשורה בשיק ויכול לתבוע את תשלום השיק מיונתן. יונתן יכול להתגונן בטענה כי השירות שקיבל חסר כל ערך.
- ב. יהודה אוחז בעד ערך בשיק ויכול לתבוע את תשלום השיק מיונתן. יונתן יכול להתגונן בטענה כי השירות שקיבל חסר כל ערך.
- ג. ליהודה אין מעמד על פי השיק, שכן צד שלישי לא יכול לרכוש מעמד בשיק הנושא את הכיתוב "לא סחיר".
- ד. יהודה אוחז כשורה בשיק ויכול לתבוע את תשלום השיק מיונתן. יונתן לא יכול להתגונן בטענה כי השירות שקיבל חסר כל ערך.

3. יובל התחייב במסמך בכתב לשלם לרונה סך של 50,000 ש"ח. יובל חתם על המסמך, אך במסמך לא צוין מועד פירעון החוב.
האם המסמך הוא שטר?

- א. כן, המסמך המתואר הוא שטר חוב.
- ב. כן, המסמך המתואר הוא שטר חליפין.
- ג. לא, המסמך המתואר אינו שטר, משום שלא צוין בו מועד פירעון החוב.
- ד. לא, המסמך המתואר אינו שטר, משום שאינו חתום בידי רונה.

4. לארו חשבון שיקים בבנק יהב. ארו משך שיק לפקודת יוסי. ארו שרטט על השיק שני קווים אלכסוניים מקבילים ומסר את השיק ליוסי.
איזה מהמשפטים נכון?

- א. יוסי אינו רשאי לסחר את השיק לצד שלישי.
- ב. יוסי רשאי לסחר את השיק לצד שלישי, אך בכדי לדרוש את פירעון השיק מארו יהיה על הצד השלישי להפקיד את השיק לגבייה בחשבון שמתנהל בבנק יהב.
- ג. יוסי רשאי לסחר את השיק לצד שלישי, אך בכדי לדרוש את פירעון השיק מארו יהיה על הצד השלישי להפקיד את השיק לגבייה בחשבון שמתנהל בבנק כל שהוא (לא משנה איזה בנק).
- ד. יוסי רשאי לסחר את השיק לצד שלישי, הצד השלישי יכול לדרוש את פירעון השיק באמצעות הפקדה לחשבונו או באמצעות דרישה לקבלת הפירעון במזומן.

"מחשבה יוצרת מציאות"

5. אייל מסר לאלון מסמך חתום על ידו שבו נכתב: "אני מורה לאבי לשלם לאלון 20,000 ש"ח".
מה הדין?

- המסמך הוא שטר. לפיכך, אבי חייב לשלם לאלון את הסכום הנקוב בו.
- המסמך אינו שטר. לפיכך, אבי אינו חייב לשלם לאלון את הסכום הנקוב בו.
- המסמך הוא שטר. למרות זאת, אבי אינו חייב לשלם לאלון את הסכום הנקוב בו, אלא אם כן הוא יחתום עליו "חתימת קיבול".
- המסמך הוא שטר, אך מאחר שהשטר נוצר על ידי אייל – לא ניתן יהיה לדרוש מאבי את פירעונו, גם אם הוא יחתום עליו.

6. גדי קיבל לידיו שטר למוכ"ז. גל מעוניין לסחר בשטר ולהעבירו לאחותו.
מה הדין?

- לא ניתן להסב שטר למוכ"ז.
- על גדי להסב את השטר לאחותו ולהעביר לה את השטר במסירה.
- על גדי להעביר את ההחזקה בשטר לאחותו.
- גדי לא צריך לעשות דבר. משהשטר הועבר אליו בדרך שעשתה אותו לאוחז – באפשרותו לסחר בשטר על ידי מסירת הודעה על כך לאחותו.

7. טובה הזמינה סלון מחנות רהיטים ושילמה עבורו בשיק. החנות הסבה את השיק ושילמה באמצעותו לאחד מספקיה. החנות הייתה חייבת לספק סכום כסף גבוה מאד והשיק כיסה רק חלק מהסכום. הספק ידע כי מצבה הכלכלי של החנות אינו טוב וכי הסיכוי שהחנות אכן תספק לטובה את הסלון נמוך ביותר, ואכן, החנות לא סיפקה לטובה את הסלון. לפיכך, טובה נתנה לבנק הנמשך הוראה שלא לפרוע את השיק.
איזה מהמשפטים הבאים נכון?

- הספק אוחז כשורה בשיק ולכן הוא זכאי לפירעונו מטובה.
- הספק אוחז כשורה בשיק, אך טובה אינה חייבת לפרוע את השיק.
- הספק אוחז בעד ערך בשיק ולכן הוא זכאי לפירעונו מטובה.
- הספק אוחז בעד ערך בשיק ולכן הוא אינו זכאי לפירעונו מטובה.

8. משה עשה שטר חוב שבו התחייב לשלם לנורית סך של 8,300 ש"ח. משה הוסיף שרטוט ("קרוס") על השטר וכתב את המילים "לא סחיר". נורית חתמה על השטר והעבירה אותו לעדי. עדי דורשת ממשה כי יפרע לה את השטר.
מה הדין?

- מאחר שעדי אוחזת בשטר, היא זכאית לדרוש ממשה את פרעונו.
- עדי תוכל לדרוש את פרעונו של השטר באמצעות הפקדתו לחשבון בנק. עדי אוחזת בשטר למרות שכתוב עליו "לא סחיר".
- עדי תוכל לדרוש את פרעונו באמצעות משיכתו במזומן מהבנק של משה. עדי אוחזת בשטר למרות שנכתב עליו "לא סחיר".
- לשרטוט יש משמעות רק כשמדובר בשיק ולא בשטר החוב שהוגבל בסחירות. לפיכך, עדי אינה אוחזת בו ואינה זכאית לדרוש את פרעונו ממשה.

"מחשבה יוצרת מציאות"

כל הזכויות שמורות © אורטל רייסמן 2025

אין להעתיק, לשכפל, להפיץ, לשנות, או לעשות שימוש ביצירה זו (כולה או חלקה) בכל דרך שהיא ללא אישור מפורש ובכתב מבעל זכויות היוצרים

9. ליאור משך שטר חוב לפקודת ירדן. ירדן חתמה על השטר ומסרה אותו לדוד. דוד מסר את השטר לאיילת. איילת דורשת מליאור לפרוע את השטר, אך ליאור סירב לפרעו. הניחו כי איילת מילאה את כל חובותיה ביחס להצגה לפירעון ומתן הודעת חילול.

מה הדין?

- א. אחת מאפשרויות הפעולה שאיילת יכולה לנקוט היא לתבוע את פירעון השטר מדוד.
- ב. איילת יכולה לתבוע את פירעון השטר מליאור בלבד.
- ג. איילת יכולה לתבוע את פירעון השטר מליאור, מירדן ומדוד לפי בחירתה.
- ד. איילת יכולה לתבוע את פירעון השטר מליאור ומירדן לפי בחירתה.

10. ביום 1.1.2018 משך ראובן צ'ק ללוי בגין עסקה שהתבצעה ביניהם. ביום 10.1.2018 סחר לוי את הצ'ק לבנימין בעד ערך. בנימין קיבל את הצ'ק בנסיבות המונעות ממנו להיות אוחז כשורה. ביום 15.1.2018 הודיע לוי לראובן שלא יספק את המוצר נשוא העסקה ביניהם עקב מצבו הכלכלי הקשה. ביום 20.1.2018 הפקיד בנימין את הצ'ק לפירעון בבנק הנמשך והצ'ק חולל. בנימין מעוניין לתבוע את פירעון הצ'ק מראובן.

מה הדין?

- א. בנימין אינו אוחז בעד ערך משום שלא נתן תמורה ממשית בגין הצ'ק. ועל כן תתקבל נגדו טענת כישלון התמורה בין ראובן ללוי.
- ב. בנימין הוא אוחז בעד ערך, ועל כן תתקבל נגדו טענת כישלון התמורה בין ראובן ללוי.
- ג. בנימין הוא אוחז בעד ערך. ועל כן לא תתקבל נגדו טענת כישלון התמורה בין ראובן ללוי.
- ד. בנימין הוא אוחז בעד ערך, ועל כן לא תתקבל נגדו טענת כישלון התמורה בין ראובן ללוי שהתרחשה לאחר סיחור הצ'ק אליו.

11. נירה שכרה דירה משרון, פנסיונר בן 70. במסגרת השכירות משכה נירה צ'ק על סך 50,000 ש"ח לפקודת שרון, כביטחון למילוי התחייבותה מכוח חוזה השכירות. מתן, חברה הקרוב של נירה, חתם כערב לשטר בהתאם לכל דרישות הדין. כעבור 7 חודשים חדלה נירה לשלם את שכר הדירה והפרה באופן יסודי את חוזה השכירות. שרון מבקש לתבוע אותה ואת מתן הערב בעילה שטרית.

מה הדין?

- א. שרון רשאי לתבוע את נירה ואת מתן ביחד ולחוד, ולמתן לא עומדת הגנת ערב מוגן.
- ב. שרון רשאי לתבוע אך ורק את נירה, ורק לאחר שימצא את ההליכים מולה ללא הצלחה יוכל לתבוע את מתן כערב מוגן.
- ג. שרון רשאי לתבוע את נירה ואת מתן ביחד ולחוד אם יוכיח כי אכן החוזה הופר הפרה יסודית.
- ד. שרון רשאי לתבוע את נירה ומתן, כל אחד על סך מחצית מסכום הצ'ק.

"מחשבה יוצרת מציאות"